

Chương 1

NHẬP MÔN

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC

Những vấn đề cần nắm được

Khái niệm CNXHKKH? Đối tượng, phương pháp và ý nghĩa của việc nghiên cứu CNXHKKH

Sự ra đời của CNXHKKH

Các giai đoạn phát triển của CNXHKKH

**CÁC KHÁI NIỆM
CƠ BẢN**

```
graph LR; A[CÁC KHÁI NIỆM CƠ BẢN] --> B[CHỦ NGHĨA XÃ HỘI]; A --> C[CHỦ NGHĨA XÃ HỘI HIỆN THỰC]; A --> D[CHỦ NGHĨA XÃ HỘI LÝ LUẬN]; A --> E[CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHÔNG TƯỞNG]; A --> F[CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC];
```

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI

**CHỦ NGHĨA XÃ HỘI
HIỆN THỰC**

**CHỦ NGHĨA XÃ HỘI
LÝ LUẬN**

**CHỦ NGHĨA XÃ HỘI
KHÔNG TƯỞNG**

**CHỦ NGHĨA XÃ HỘI
KHOA HỌC**

Là *hệ thống lý luận* bao gồm ba bộ phận cấu thành, triết học Mác-Lênin, Kinh tế chính trị Mác-Lênin và chủ nghĩa xã hội khoa

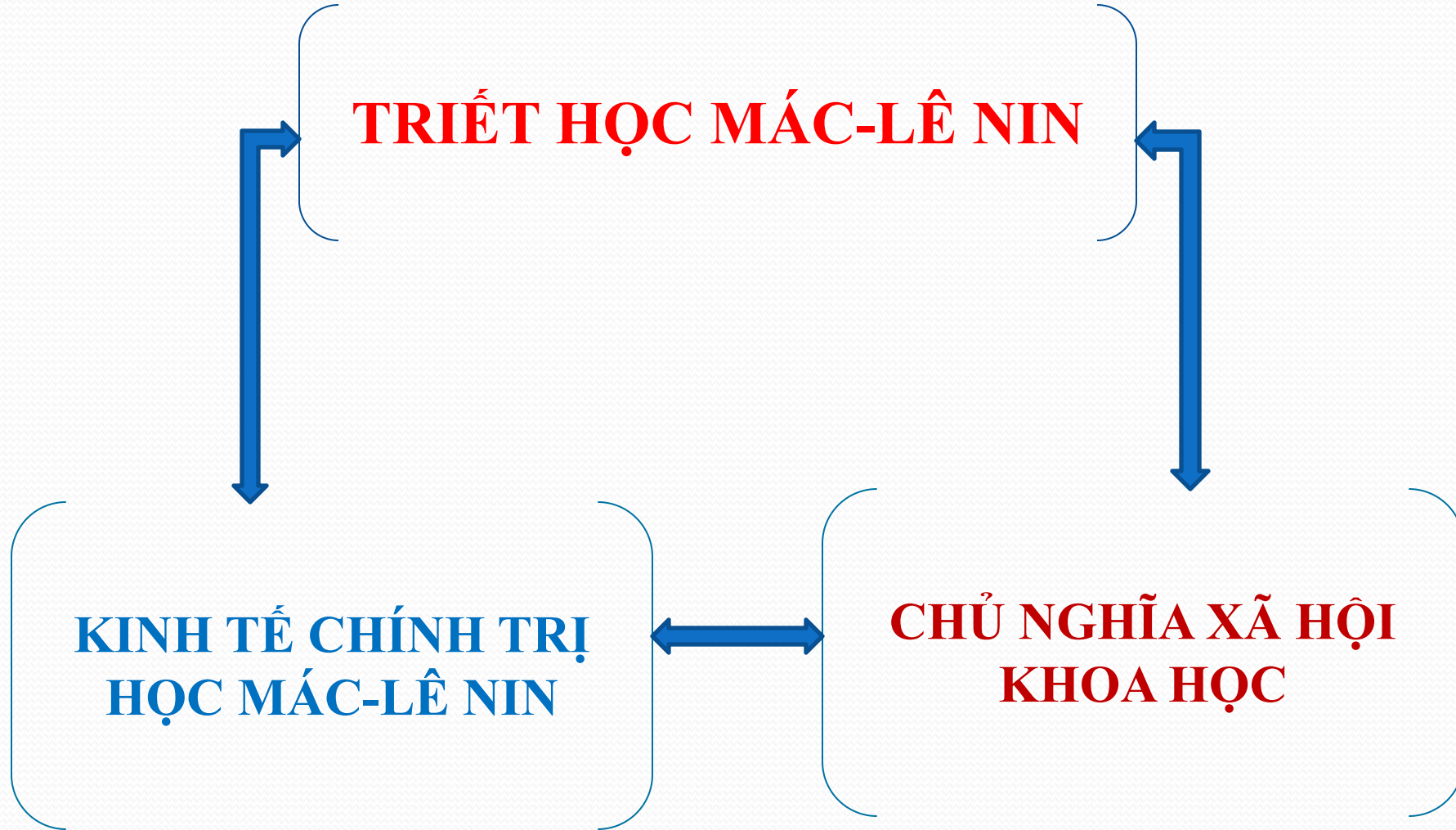
Chủ nghĩa nhằm *luận giải các quy luật*
→ **Mác-Lênin** *động và phát triển của xã hội*,
là cơ sở lý luận của phong trào công nhân nhằm thực hiện bước *chuyển từ chủ nghĩa tư bản sang chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản*

CHỦ NGHĨA MÁC-LÊNIN

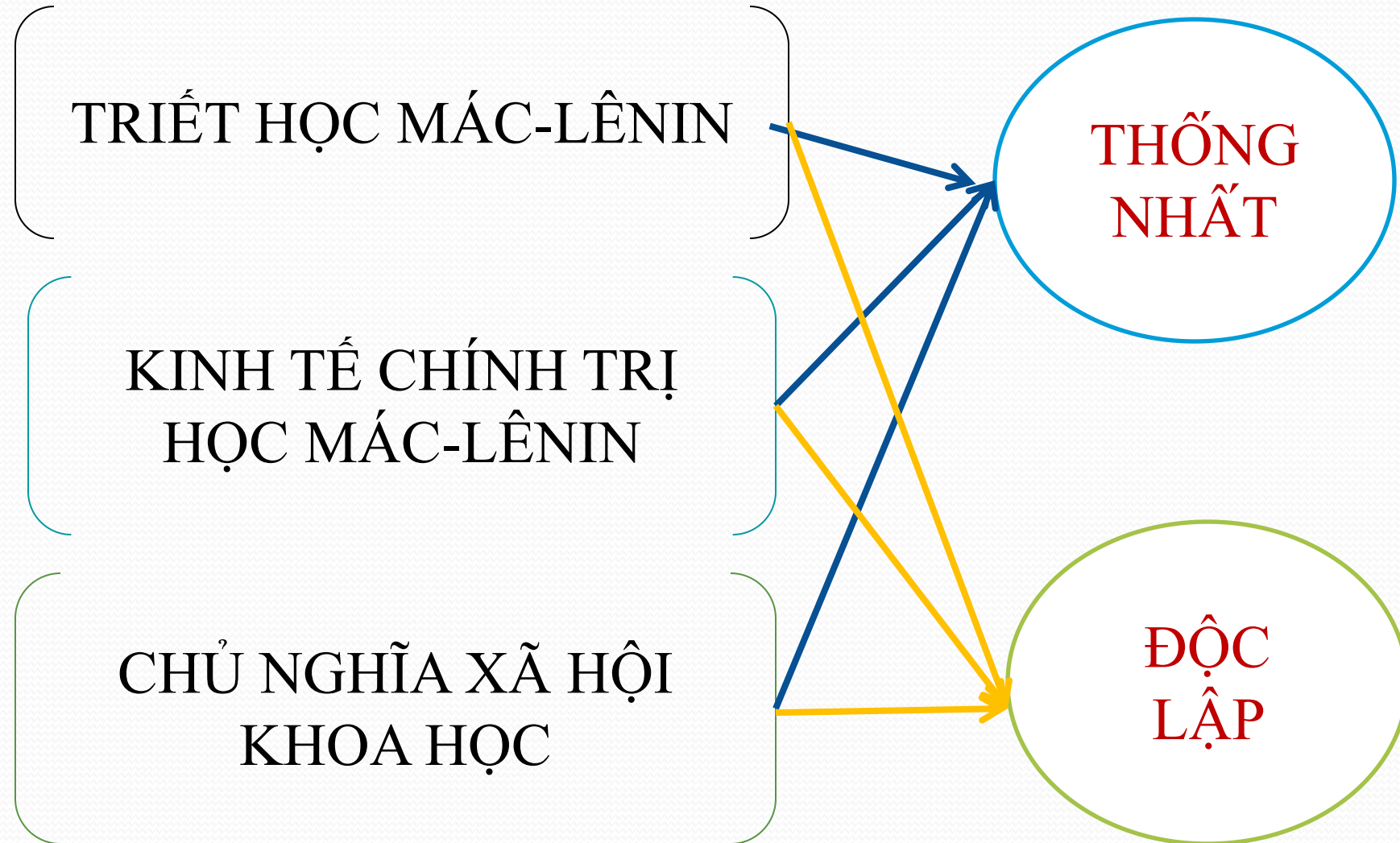
TRIẾT HỌC MÁC-LÊNIN

KINH TẾ CHÍNH TRỊ
HỌC MÁC-LÊNIN

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI
KHOA HỌC

CHỦ NGHĨA MÁC-LÊNIN

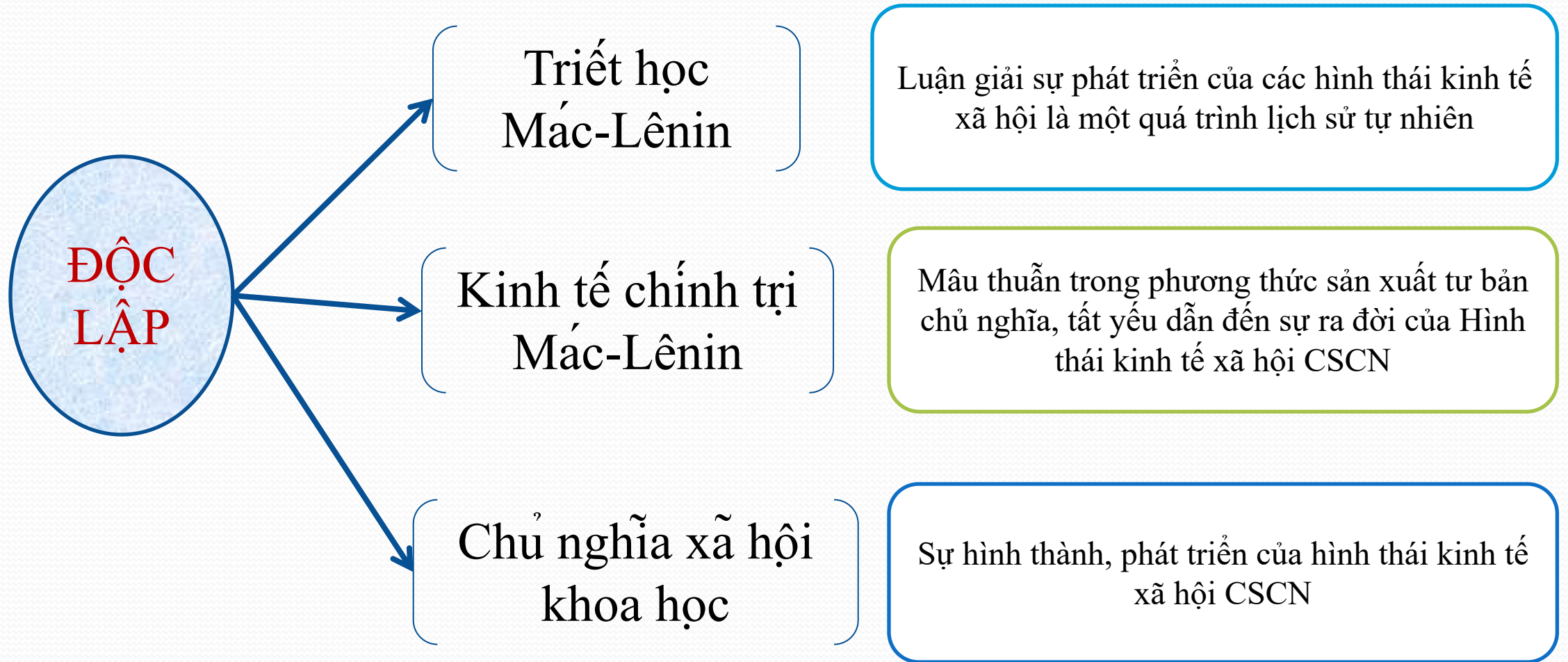
CHỦ NGHĨA MÁC-LÊNIN

THỐNG
NHẤT

Luận giải tính tất yếu ra
đời hình thái kinh tế xã
hội cộng sản chủ nghĩa

CHỦ NGHĨA MÁC-LÊNIN

*Chủ nghĩa xã hội khoa học là kết luận hợp lô
gic rút ra từ Triết học Mác-Lênin và Kinh tế
chính trị Mác-Lênin, là sự hoàn tất chủ nghĩa
Mác-Lênin.*

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC

Chủ nghĩa?

Hệ thống những quan điểm, tư tưởng làm thành cơ sở lí thuyết chi phối, hướng dẫn hoạt động của con người theo định hướng nào đó

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC

Nghĩa rộng

Chính là chủ nghĩa
Mác – Lênin

Nghĩa hẹp

là một môn khoa học lý luận
chính trị, nghiên cứu một trong
3 bộ phận cấu thành chủ nghĩa
Mác - Lênin

**Đối tượng nghiên cứu của
CNXHKKH**

Các quy luật và tính quy
luật chính trị - xã hội của
quá trình phát sinh, phát
triển hình thái KT – XH
CSCN

Phương pháp nghiên cứu:

PP luận:

CNDV biện chứng và
CNDV lịch sử

Các PP cụ thể:

logic lịch sử; so sánh, phân
tích, khảo sát thực tiễn;
thống kê, tổng hợp, khái
quát hóa...

2. Sự ra đời của chủ nghĩa xã hội khoa học

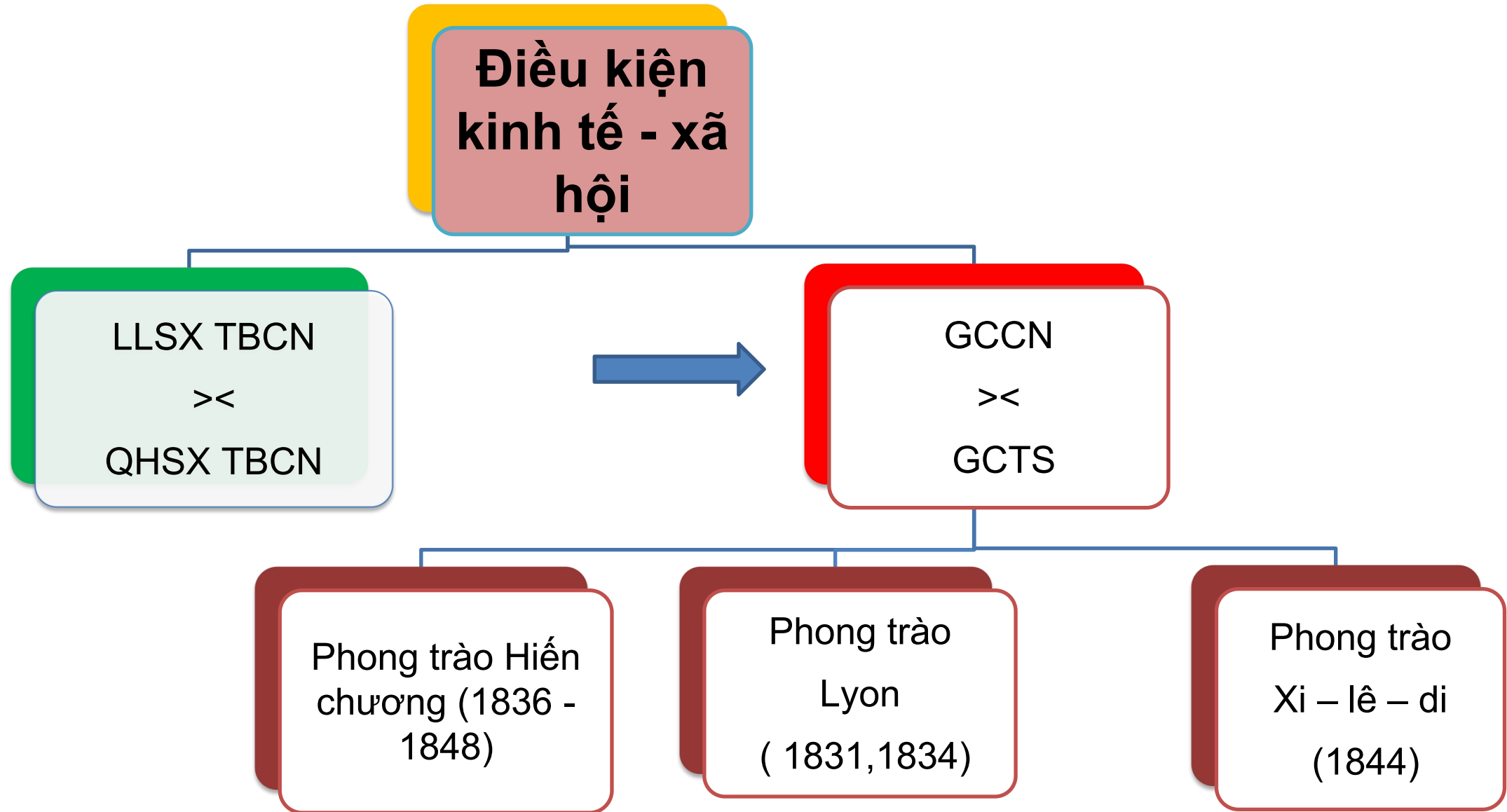
Khách
quan

Điều kiện kinh tế xã hội
Nguồn gốc lý luận
Tiền đề khoa học tự nhiên

Chủ quan

Vai trò của
C.Mác –
Ph.Ăngghen

a. Điều kiện kinh tế - xã hội

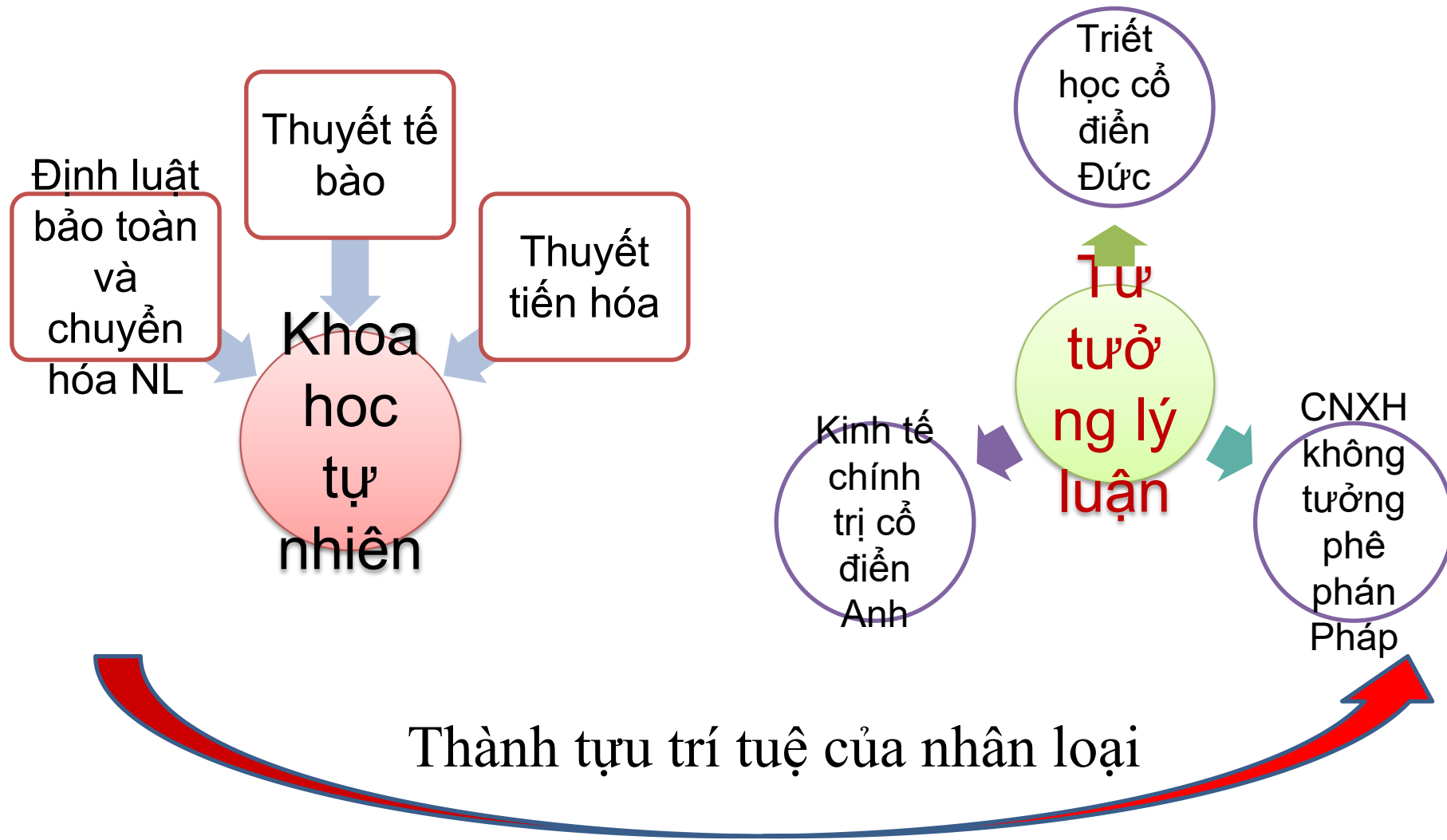

Phong trào Hiến chương với 3
cao trào: 1838; 1842; 1848

TailieuVNU.com Tổng hợp & Sưu tầm

1. Quyền phổ thông đầu phiếu cho nam giới đủ 21 tuổi;
2. Bỏ phiếu kín;
3. Các khu vực bầu cử ngang nhau;
4. Bãi bỏ chế độ phải đưa tài sản ra để đảm bảo tư cách bầu cử đối với mỗi viên ứng cử nghị sĩ;
5. Tiền lương của nghị sĩ;
6. Hàng năm bầu cử Nghị viện.

Hoàn cảnh lịch sử ra đời CNXHKH

Tiền đề khoa học tự nhiên

- ❖ Vào đầu thế kỷ XIX, khoa học tự nhiên đã có sự phát triển mạnh mẽ
- ❖ Có 3 phát minh khoa học tạo bước ngoặt cho thời đại

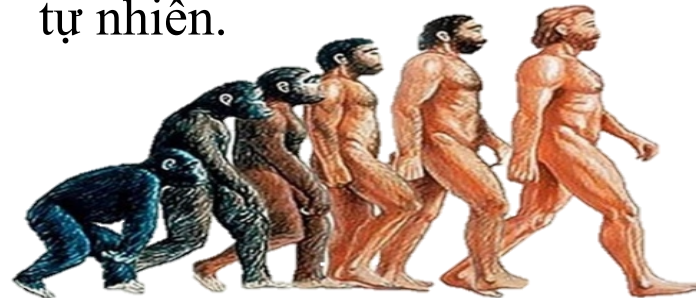
Định luật bảo toàn và chuyển hóa năng lượng

⇒ Năng lượng thuộc tính vật chất, thống nhất vật chất

Thuyết tiến hóa của Darwin:

Sự phát sinh, phát triển của giới tự nhiên từ thấp đến cao. Nó *không phải do thần linh, thượng đế nào tạo ra* mà nó thông qua con đường chọn lọc tự nhiên.

Thuyết tế bào:

Thế giới vô cơ và thế giới hữu cơ luôn tác động qua lại lẫn nhau, mang tính thống nhất của toàn bộ sự sống.

Tiền đề tư tưởng lý luận

Triết học cổ điển Đức

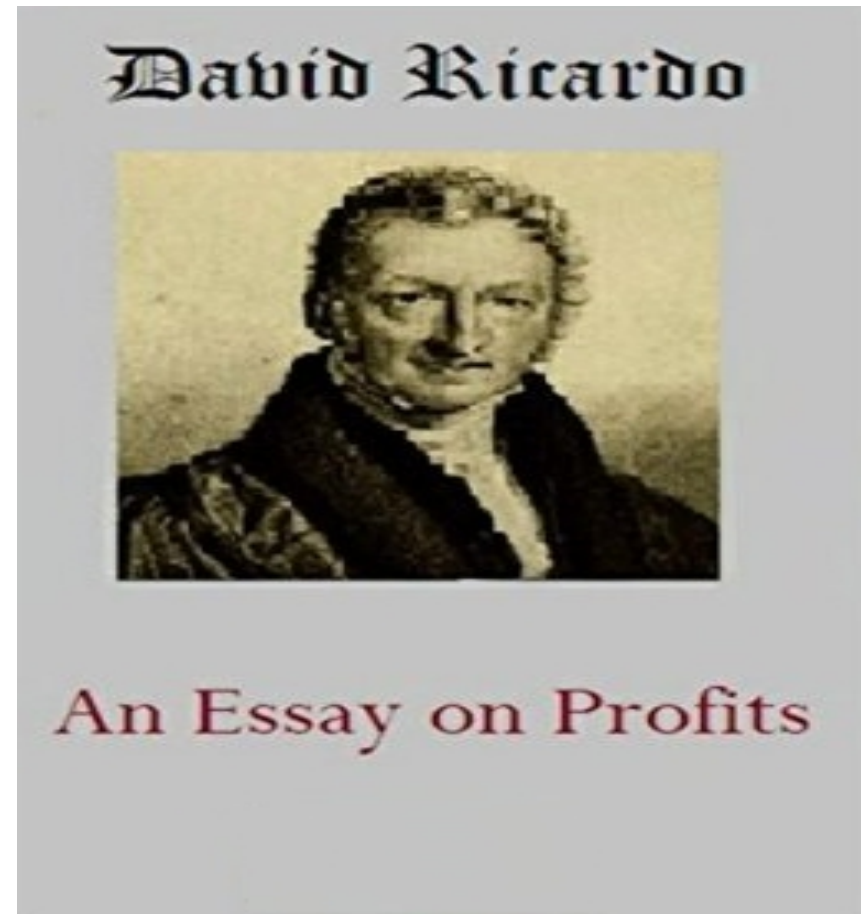
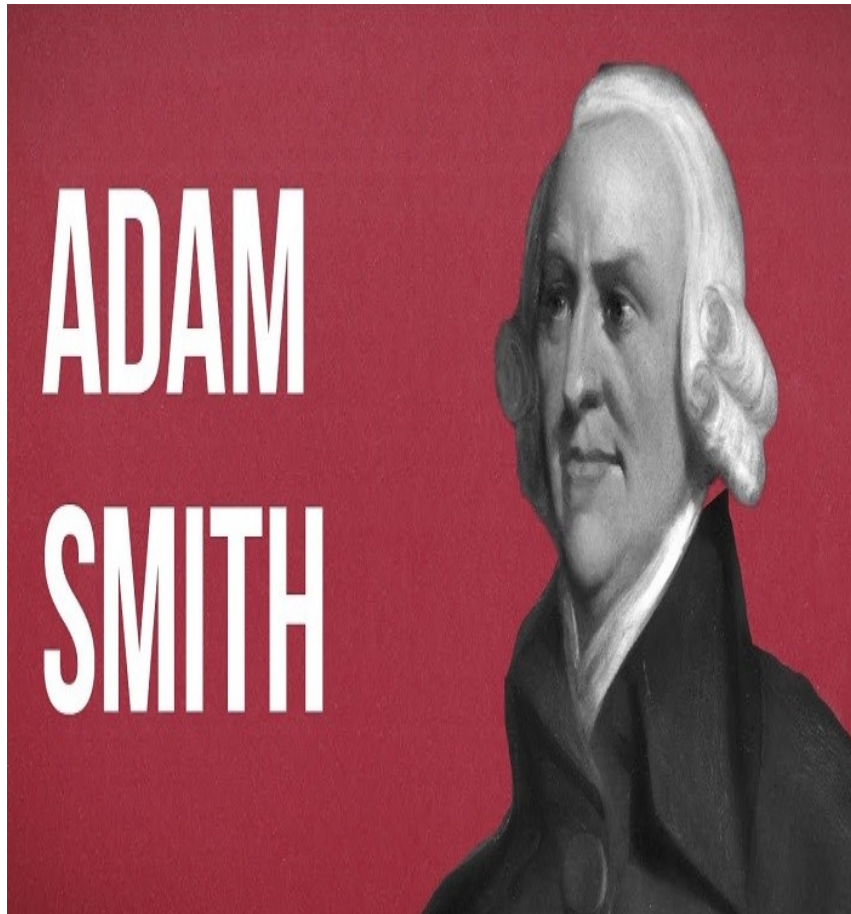
Hegel (1770-1831)
Phép biện chứng

L. Phoiơbắc (1804 - 1872)
Triết học duy vật nhân bản

Tiền đề tư tưởng lý luận

Kinh tế chính trị cổ điển Anh

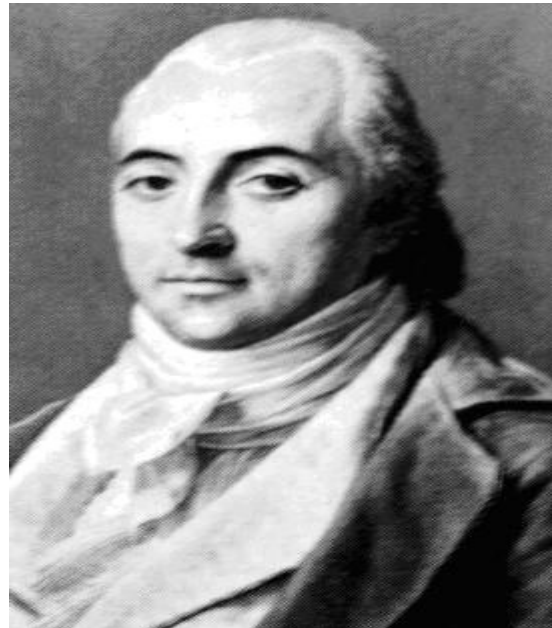

Tiền đề tư tưởng lý luận

CNXH không tưởng – phê phán đầu thế kỉ XIX

Charles Fourier (1772-1837)

C.H.Saint Simon (1760 1825)

Robert Owen (1771- 1858,)

CNXH không tương – phê phán đầu thế kỉ XIX

- Phê phán sâu sắc XH cũ sâu sắc trên nhiều khía cạnh
- Mơ ước xây dựng XH tốt đẹp đáp ứng những nhu cầu vật chất và tinh thần của mọi thành viên trong XH
- Chủ trương thực hiện chế độ công hữu; lao động tập thể; kết hợp lao động trí óc và chân tay; mọi người đều bình đẳng về quyền lợi và nghĩa vụ

Di sản của R. OWen

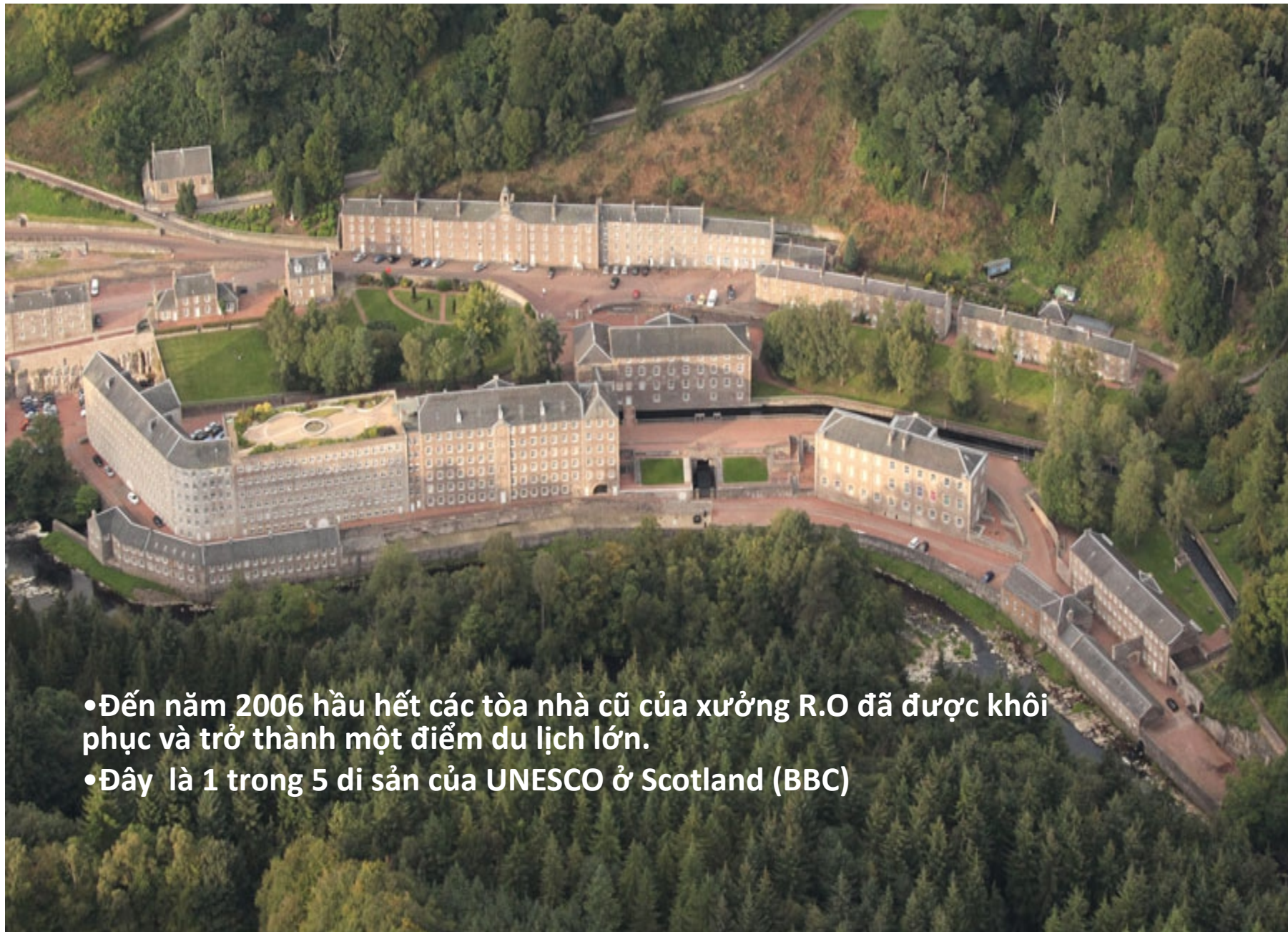

Có cả hệ thống thủy năng

Robert Owen đã cải tạo ngôi làng rộng 2,2 km này thành một doanh nghiệp thành công và một hình mẫu của CNXH không tưởng.

Nhà máy New Lanark còn hoạt động cho đến năm 1968.

- Đến năm 2006 hầu hết các tòa nhà cũ của xưởng R.O đã được khôi phục và trở thành một điểm du lịch lớn.
- Đây là 1 trong 5 di sản của UNESCO ở Scotland (BBC)

Trong khu bảo tàng R. Owen

Công nghiệp có thể mang lại
cả lợi nhuận và phúc lợi

© Matt Russell 2011

Những HTX cho người lao động do R Owen sáng lập

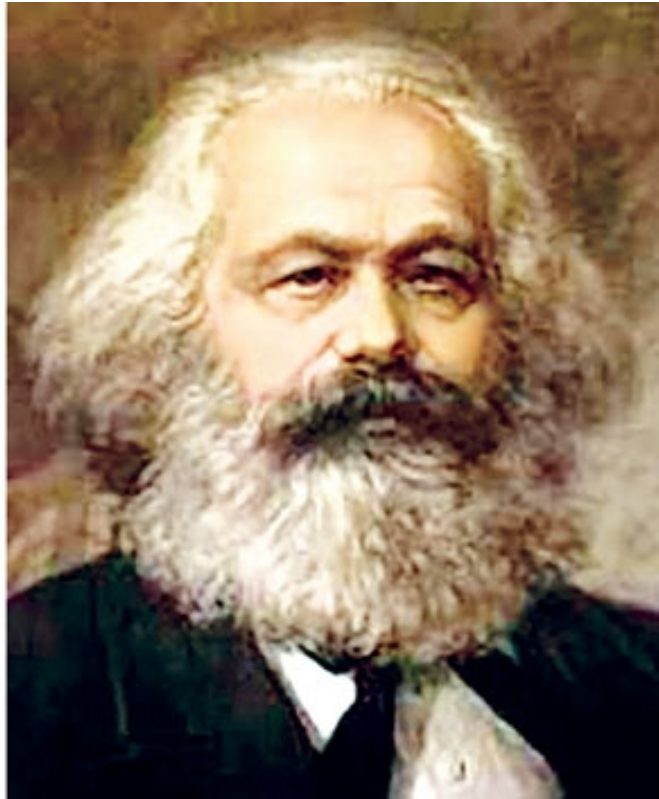
- Nguyên mẫu một cửa hàng được Robert Owen thành lập năm 1813.
- Hàng hóa chất lượng tốt được bán với giá rẻ. Lợi nhuận được sử dụng để tài trợ cho các trường học trong làng.

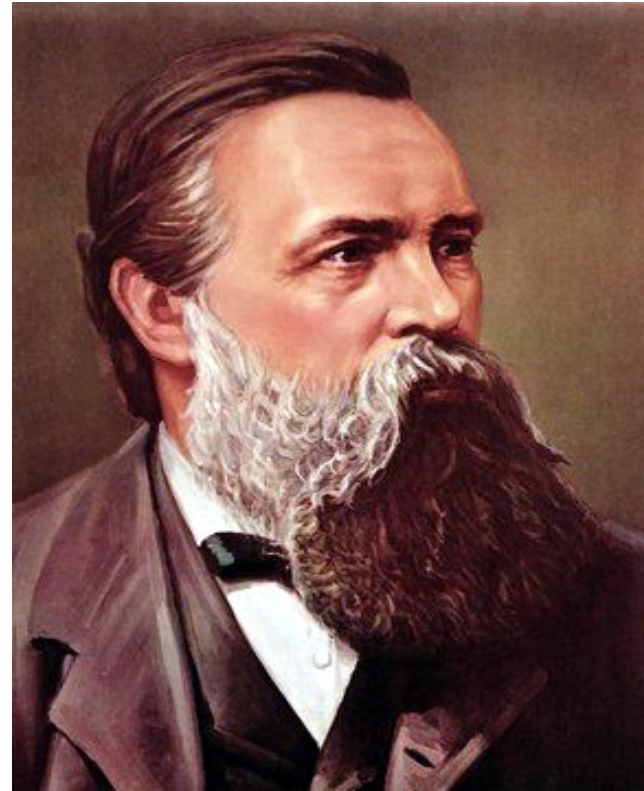
Phòng học cũ giờ đây vẫn giữ nguyên công năng

b. Vai trò của C.Mác và Ph.Ăngghen

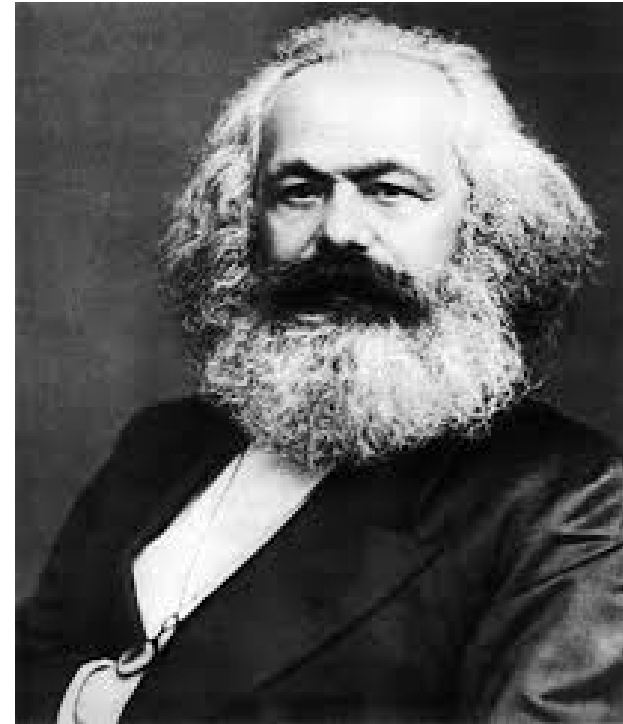
Các Mác
(1818 -1883)

Phridorich Ăngghen
(1820 -1895)

Karl Marx

- 5/5/1818 - 14/3/1883
- Karl Marx (C. Mác) sinh ra ở thành phố Torio
- 10/1835, Marx tới Đại học Bonn và theo học ngành triết học và luật học

** Hoạt động :*

- 15/5/1841, C. Mác nhận được bằng Tiến sĩ triết học với luận án Về sự khác nhau giữa triết học tự nhiên của Démocrite, và triết học tự nhiên của épícure tại trường Iêna.
- 2/1844, trên tờ tạp chí Niên giám Pháp - Đức C. Mác đăng bài Góp phần phê phán triết học pháp luật của Hê- ghen.
- 4-8/1844, C. Mác viết Bản thảo kinh tế - triết học năm 1844
- 4/1848, C. Mác trở thành Tổng biên tập tờ Nhật báo tỉnh Ranh, cơ quan của phái dân chủ.

** Vai trò :*

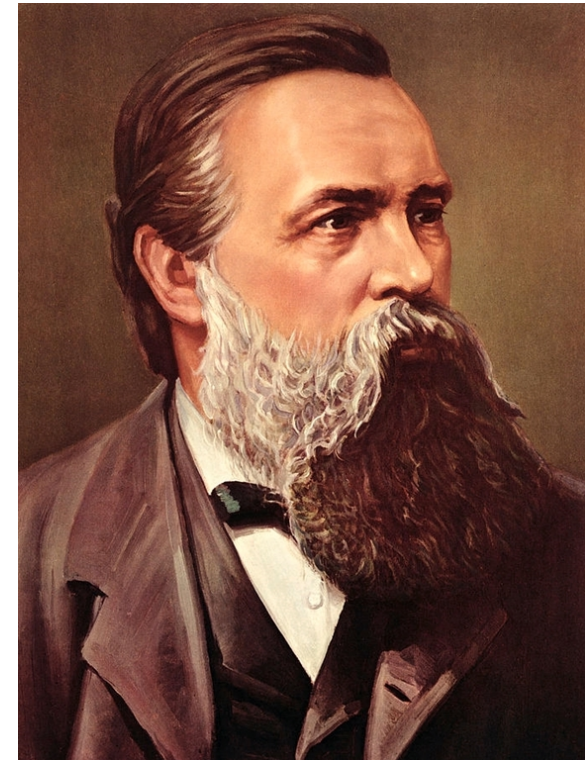
- Là người sáng lập “ Đồng minh những người cộng sản ”
- Soạn thảo Tuyên ngôn Đảng cộng sản - văn kiện có tính chất cương lĩnh đầu tiên của chủ nghĩa xã hội khoa học, bước đầu kết hợp chủ nghĩa xã hội với phong trào công nhân

Friedrich Engels

- 28/11/1820 - 5/8/1895

- Ông sinh ở Barmen tỉnh Rhine của Vương Quốc Phổ

- Là một nhà tư tưởng, nhà giáo dục, nhà cách mạng, nhà lý luận chính trị, nhà triết học người Đức và là một người Cộng sản TK XIX

* Hoạt động

- 10/1834, Engels được cho đi học ở trường trung học Elberfelder
- 9/ 1838, ông đã xuất bản tác phẩm đầu tiên có tựa đề The Bedouin, trong Bremisches Conversationsblatt Số 40
- Mùa xuân 1842, Engels bắt đầu cộng tác với tờ Rheinische Zeitung
 - Nhìn chung, trong thời gian này, những tác phẩm của Engels chủ yếu tập trung vào phê phán quan điểm của Schelling, một giáo sư và là triết học Đức trong thời kỳ này. Ông vẫn đứng trên lập trường duy tâm của triết học Georg Wilhelm Friedrich Hegel.

* Vai trò :

- Là người sáng lập “ Đồng minh những người cộng sản ”
- Soạn thảo Tuyên ngôn Đảng cộng sản - văn kiện có tính chất cương lĩnh đầu tiên của chủ nghĩa xã hội khoa học, bước đầu kết hợp chủ nghĩa xã hội với phong trào công nhân

Vladimir Ilyich Lenin

- 22/4/1870 - 21/1/1924
- Ông là người phát triển học thuyết của Karl Marx và Engels và trở thành lãnh tụ của PTCM vô sản Nga
- Ông là người sáng lập ra Quốc tế Cộng sản
- Ông là người sáng lập ra Nhà nước công nông đầu tiên trên thế giới do Đảng của giai cấp vô sản lãnh đạo

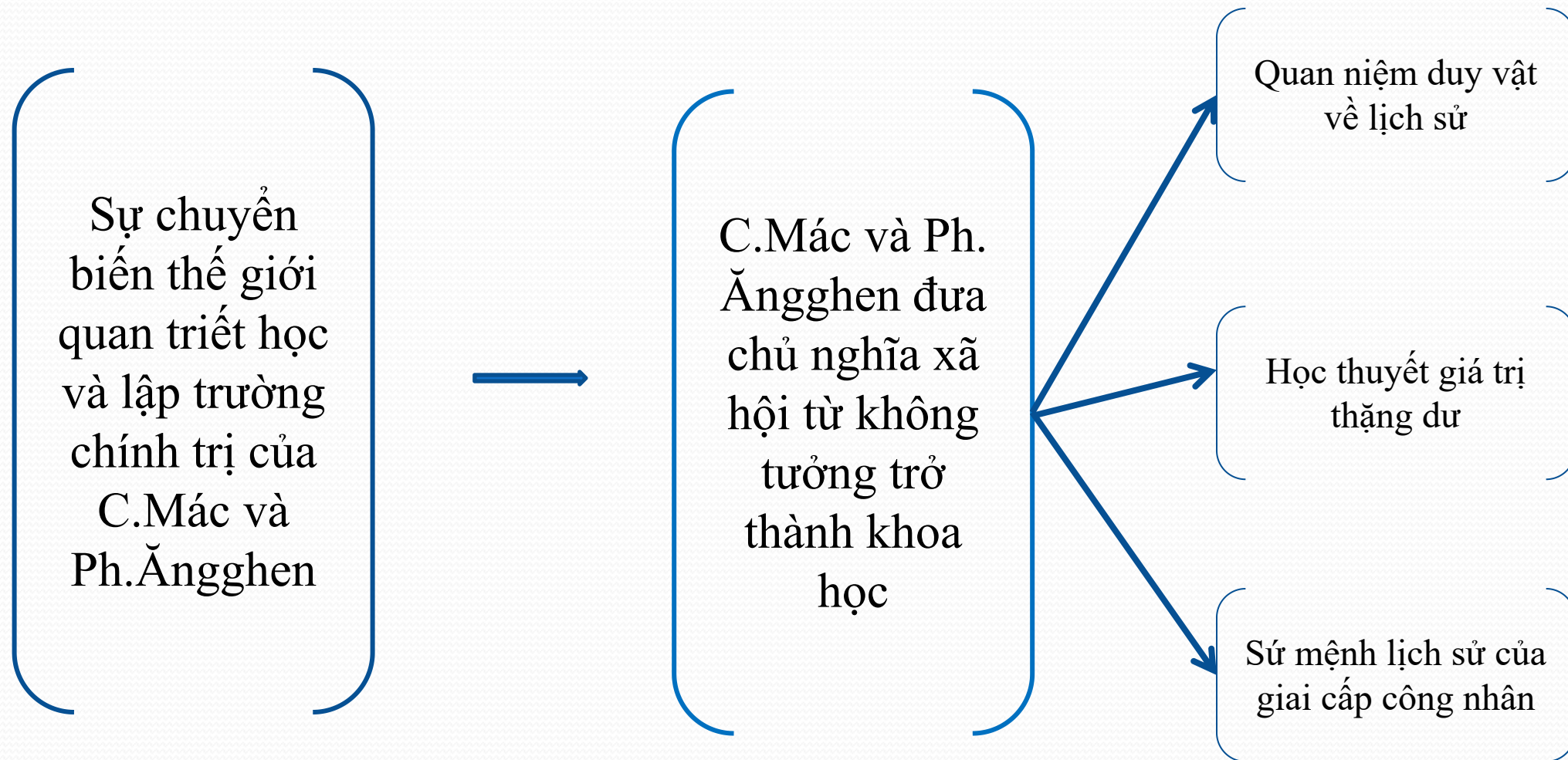

- * Hoạt động
- 1893-1907 ông bảo vệ và phát triển triết học Mác
- Một số tác phẩm của ông ra đời như “ Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa kinh nghiệm phê phán ”, “ Bút ký triết học”, “Nhà nước và Cách mạng ”,
- 1917-1924 ông tổng kết kinh nghiệm thực tiễn cách mạng, bổ sung, hoàn thiện triết học Mác gắn với xây dựng XHCN
- “ Về tác dụng của chủ nghĩa duy vật chiến đấu ” được coi là di chúc của ông

* Vai trò :

- Bảo vệ và phát triển chủ nghĩa Mác
- Xây dựng và chỉ đạo tổ chức quốc tế vững mạnh
- Tập hợp lực lượng Cách mạng, gắn kết phong trào cộng sản và công nhân quốc tế với phong trào giải phóng dân tộc

Vai trò của C.Mác và Ph. Ăngghen đối với sự ra đời của chủ nghĩa xã hội khoa học

TUYÊN NGÔN CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN
C.Mác và Ph.Ăngghen (1848)

SỰ RA ĐỜI CỦA
CHỦ NGHĨA XÃ
HỘI KHOA HỌC

3 phát kiến vĩ đại của C.Mác – Ph.Ăngghen

Sứ mệnh lịch sử toàn thế
giới của GCCN

Học thuyết về giá trị thặng
dư

Chủ nghĩa duy vật lịch sử

3. CÁC GIAI ĐOẠN PHÁT TRIỂN CƠ BẢN CỦA CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC

C.MÁC VÀ
PH.ĂNGGHEN
PHÁT TRIỂN
CHỦ NGHĨA
XÃ HỘI KHOA
HỌC

V.I.LÊNIN BẢO
VỆ VÀ PHÁT
TRIỂN CHỦ
NGHĨA XÃ
HỘI KHOA
HỌC

CÁC ĐẢNG
CỘNG SẢN
VẬN DỤNG
VÀ PHÁT
TRIỂN CHỦ
NGHĨA XÃ
HỘI KHOA
HỌC SAU
V.I.LÊNIN

3. Các giai đoạn phát triển cơ bản của CNXHKKH

Thời kì Từ
1848 đến
Công xã
Pari 1871

Thời kì
sau Công
xã Pari
đến 1895

trước Cách
mạng
Tháng
Mười Nga

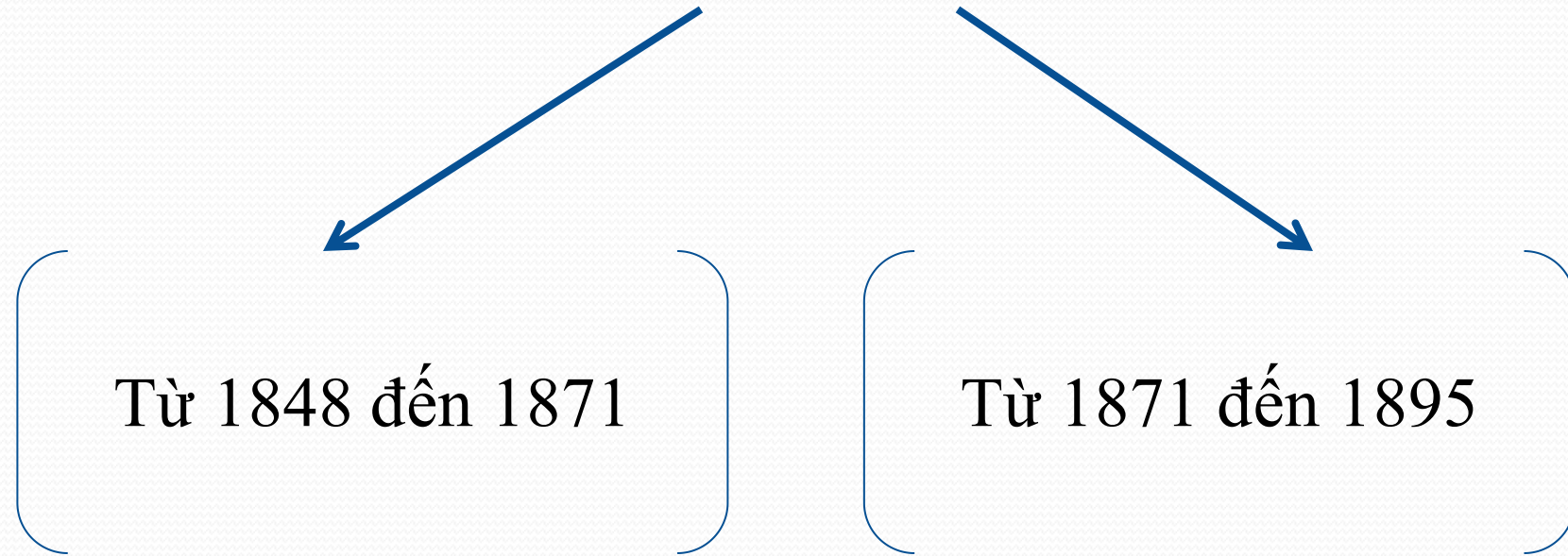
Từ Cách
mạng Tháng
Mười Nga
đến 1924

Sự vận dụng
và phát triển
sáng tạo
CNXHKKH từ
1924 đến nay

C.MÁC VÀ PH.ĂNGGHEN PHÁT TRIỂN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC

V.I.LÊNIN BẢO VỆ VÀ PHÁT TRIỂN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC

CHỦ NGHĨA
TỰ BẢN
ĐỘC QUYỀN

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI TỰ LÝ
LUẬN THÀNH HIỆN THỰC

PHÁT TRIỂN CHỦ NGHĨA
XÃ HỘI KHOA HỌC

V.I.LÊNIN
PHÁT TRIỂN
CHỦ NGHĨA
XÃ HỘI KHOA
HỌC

Về cách mạng vô sản

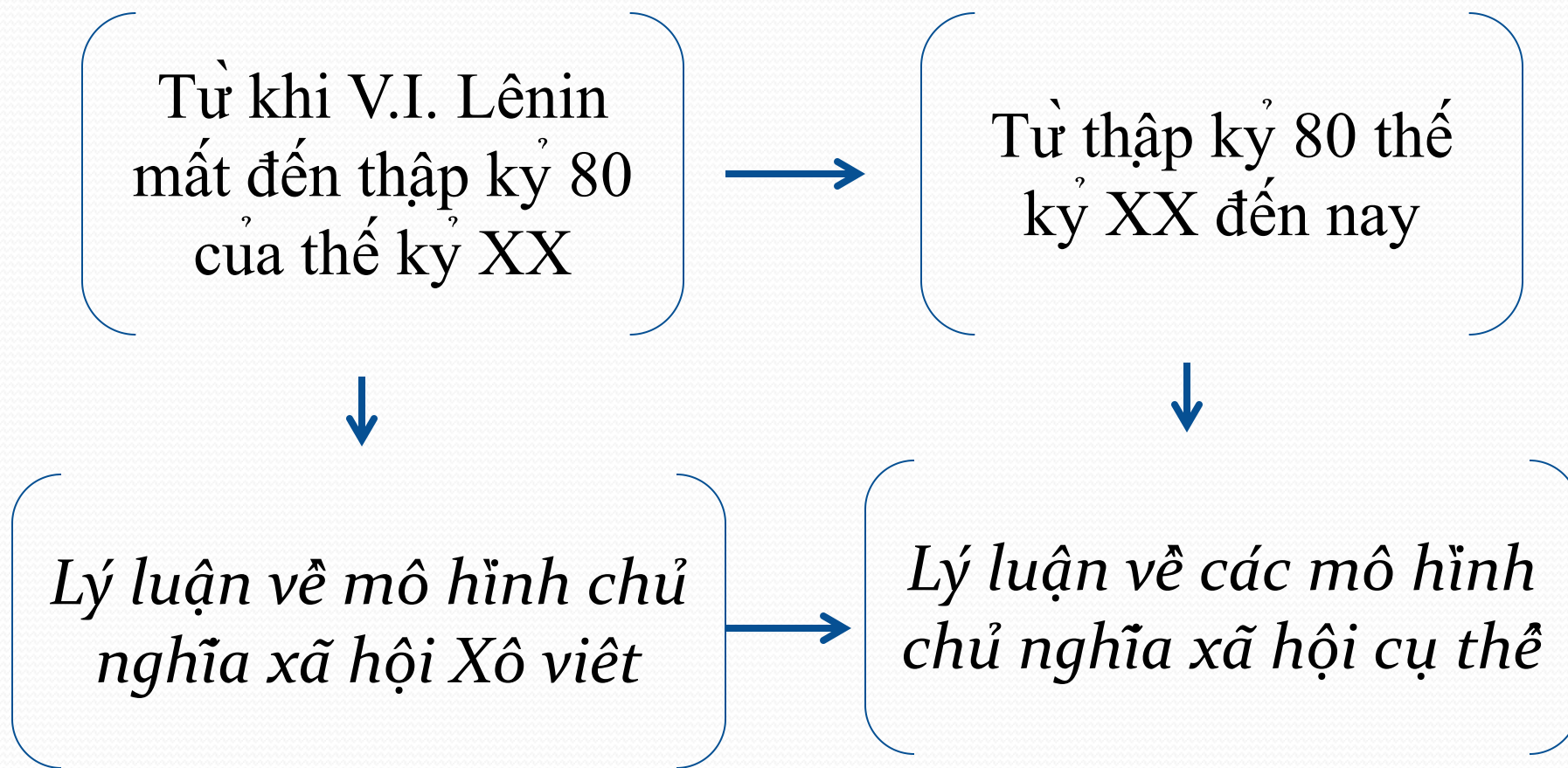
Về quan hệ giữa đấu tranh
giải phóng dân tộc với đấu
tranh giải phóng giai cấp
công nhân

Về Đảng của giai cấp công
nhân

Về thời kỳ quá độ lên chủ
nghĩa xã hội

.....

CÁC ĐẢNG CỘNG SẢN VẬN DỤNG VÀ PHÁT TRIỂN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC SAU V.I.LÊNIN

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM PHÁT TRIỂN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC

Độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội

Xây dựng và phát triển kinh tế thị trường định hướng XHCN

Xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN

Giữ vững và tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản....

4. Ý nghĩa của việc nghiên cứu CNXHKKH

Về mặt lý luận

- Trang bị nhận thức chính trị - xã hội và pp luận khoa học về quá trình tất yếu lịch sử hình thành, phát triển HTKT- XH CSCN, giải phóng GC, XH và con người.
- Có căn cứ khoa học chống lại những sai lệch, xuyên tạc chống phá của ĐQ và các lực lượng thù địch

Về mặt thực tiễn

- Xây dựng và bồi dưỡng bản lĩnh, niềm tin vào lý tưởng và con đường cách mạng XHCN.
- Bảo vệ, bổ sung và phát triển CNXHKKH trong bối cảnh tình hình mới

**CNXHKKH là vũ khí lý luận của GCCN và ĐCS
trong cuộc đấu tranh giải phóng**